

סיפורי

מעשיות גליון

לשלחן השבת

פרשת
אחרי קדושים
י"ב אייר שנת תשפ"א
לפ"ק
שנה 1, גליון 13

יזכא על ימי מוסדות היכל הקודש הרסל"ב

אבל אדם חכם עושה לעצמו את החשבון: 'מה איכפת לי שההוא מדבר וההוא מעקם את האף, אני מקבל חיות מרבינו הקדוש, כל חיי השתנו לטובה, התחלתי ללמוד, התחלתי להתפלל, אני מדבר אל השם, נהייתי דבוק להשם, קיבלתי דרך לשלום בית, רבינו עוזר לי בכל דבר, וכזה רבי אף פעם לא אעזוב.

והיה רואה פל מזה שעבר עליו מתחלה ועד סוף.

כמו שרבינו אמר: (חיי מוהר"ן, סימן שכב): איך האב מיך שוין מיינע אויגן אויס גיקוקט אויף איטליכן באזונדער", רבינו כבר הסתכל על כל אחד שיתקרב אליו.

ואיך נעשה מלך, והמלחמות שהיה לו וכו'.

המלחמות הן המחלוקת והמניעות שכל אחד שמתקרב לרבינו צריך לעבור.

ולקח שבויים.

ה'שבויים' הן אנו, לפני שאדם מתקרב לצדיק הוא כלוא בידיו של הסמ"ך מ"ם.

<<<

שבת קודש פרשת תשא, שבת פרה, שנת תשפ"א לפרט קטן, ראש הישיבה שליט"א שבת בוויילאמסבורג יע"א; לאחר התפילה ראש הישיבה שליט"א המשיך בסיפורי מעשיות וסיים מעשה זו, מזובוב ועכביש [חלק ו].

ממשיך רבינו הקדוש ומספר:

וּבֹא וְהִבֵּיא עִמּוֹ זָקֵן אֶחָד, שֶׁהָיָה כְּפוֹף כְּרָרְךָ הַזָּקֵן, שֶׁהָיָה מְבִיר עִמּוֹ מִכְּבֵר (הֵינּוּ שֶׁהַכֶּלֶל דְּבָר הָיָה לוֹ הַכְרוּת עִם זֶה הַזָּקֵן הַכְּפוֹף מִכְּבֵר), וְשָׁחַק וְאָמַר: כִּבְר נָתַתִּי לִי עֲצָה. רִשְׁאֵי הוּא לֵילֵךְ לְהַעֲוֹלָם. וְהִנִּיחוּ אֶת הַנְּשָׂמָה וַיִּרְדֵּה לְהַעֲוֹלָם.

מוהרא"ש כותב (ספר נהרי אפרסמון): מה העצה שהם מצאו? 'צחוק', שצוחקים ומתלוצצים מרבינו, ולועגים מהספרים. וזה לצערנו הדרך של הסמ"ך מ"ם איך שהוא מנסה להרחיק את האדם - שהחיות שלו היא מרבינו הקדוש וכל חיי השתנו לטובה - מרבינו הקדוש.

מה הוא עושה? הוא יודע שדבר אחד אף אחד לא רוצה להיות, אף אחד לא רוצה להיות הצחוק בעיני הזולת, אך אחד לא רוצה שיתחייבו מאחורי גבו, לכן הוא מביא ליצנות ולשון הרע על רבינו כדי שכולם יצחקו וילעגו מאלו שמגיעים אליו.

פינת החינוך

מתוך הקונטרס "היהדות היא יפה"

להציל בן אדם

כאשר מורה רואה שילדה לא שמחה, וזה נמשך יום, יומיים, שלושה - היא לא יכולה ללכת הביתה ללא התייחסות לזה, בפרט אצל בנות בוגרות, כשרואים ילדה שלא מרוצה, צריך לדעת שמשוהו קורה פה. המורה צריכה לקרוא לה לצד, אולי היא תפתח בפניה, אולי היא תספר לה שהיא עוברת קושי, על ידי זה אפשר לפעמים להציל בן אדם, פשוט להציל חיי אדם.

הוא לוקח את המים הלא נקיים? צריך לדבר יפה לתלמידות;

- ההבדל הוא שרבינו מכניס בהכל חשק, הוא גורם ש'רצו' להתפלל, ש'רצו' ללמוד.

ניקח דוגמה, 'צניעות'; הבנות שמסתכלות על צניעות כדבר לא יפה, זה נובע כי הן קיבלו את העניין של הצניעות לא בדרך הנכונה, זה גורם שהן רוצות לברוח מזה, זה כמו אדם שיש לפניו מים צלולים ומים לא נקיים והוא בוחר לעצמו לשתות את המים הלא נקיים, למה הוא לוקח את הלא נקיים? מוכרח להיות שהוא סבל משהו מהמים הטובים, הציקו אותו שישתה את המים הטובים, לכן הוא רוצה עכשיו לברוח לדברים האחרים שהם לא טובים.

אומרים להן מה השם יתברך רוצה, מה השם ציווה אותנו, אומרים שוב שיש בורא לעולם, מעבר לזה. זה העיקר, לדבר הרבה מהקדוש ברוך הוא.

אנשים שואלים: "מה 'ברסלב' נותנת? מה ההבדל בין 'ברסלב' לחסידויות אחרות?" אם יאמר מישהו, ברסלב מלמדת אותי 'ללמוד' - אבל זה לא לגמרי נכון, וכי בחסידויות אחרות לא לומדים? ברסלב מלמדת אותי 'להתפלל' - וכי במקומות אחרים לא מתפללים? ברסלב מלמדת אותי 'כיבוד אב ואם' - במקומות אחרים אין כיבוד אב ואם? אז מה באמת ההבדל, במה שונה רבינו?

וּבְתוֹכְכֶם הָיָה יִפְתָּת־תָּאֵר, שֶׁהָיָה לָהּ כָּל מִינֵי חַן שֶׁבְּעוֹלָם, רַק שֶׁזֶה הַחַן לֹא הָיָה מְעַצְמָהּ, רַק שֶׁהָיָה תּוֹלָה עָלֶיהָ דוֹמִימִי, וְאוֹתוֹ הַדוֹמִימִי הָיָה לוֹ כָּל מִינֵי חַן.

היהלום הוא ה'אמונה' הטהורה, כמו שחז"ל אומרים (בבא בתרא טז:): "אבן טובה היתה תלויה בצוארו של אברהם אבינו, שכל חולה הרואה אותו מיד מתרפא", ומה היתה האבן? - זו האמונה הקדושה שאברהם אבינו מסר את נפשו להפיץ לכל העולם, שזה מרפא מכל המחלות, וזהו החן שהיה ליפת תואר.

וּמִחֲמַת זֶה נִדְמָה שֶׁיֵּשׁ לָהּ כָּל מִינֵי חַן. וְעַל אוֹתוֹ הָהָר אֵינָם יְכוּלִים לְבֹא, רַק חֲכָמִים וְעֹשֵׂי רַיָּים וְכוּ' (וַיִּזְתֶּר לֹא הַגִּיד), וַיֵּשׁ עוֹד הַרְבֵּה מְאֹד בָּזֶה. (מִן וְלִקַח שְׁבוּיִים עַד הַסּוּף לֹא נִכְתָּב פְּרָאוֹי כְּמוֹ שֶׁסִּפֵּר).

מִזְמוֹר לְדָוִד בְּכַרְחֹו וְכוּ'. ה' מַה רַבְּנוּ צָרֵי, רַבִּים קָמִים עָלַי וְכוּ'. וְאַתָּה ה' מִגֵּן בְּעַדִי, בְּבוּדֵי וּמְרִים רֵאשִׁי. קוּלִי אֵל ה' אֶקְרָא, וַיַּעֲנֵנִי מִחֵר קִדְשׁוֹ סֵלָה, הַר הַנִּלְל. אֲנִי שִׁכַּכְתִּי וְאִישְׁנָה, כִּנְל. הַקְּצוֹתַי וְכוּ'. לֹא אִירָא מִרַכְבוֹת עִם וְכוּ'. כִּי הַכִּיֹּת אֶת כָּל אוֹיְבֵי לְחֵי, שְׁנֵי רִשְׁעִים שִׁבְרַתְּ, כִּי הָיוּ נֹפְלִים לְהֵם הַשְּׁנַיִם כְּשָׂרְצוֹ לְעֹלוֹת אֵל הָהָר. עַל עַמְּךָ בְּרַכְתָּךְ סֵלָה (תְּהִלִּים ג).

עֲמוּד וְהַתְּבוּנָה נִפְלְאוֹת אֱלֹהִים: אִם בְּעַל-נֶפֶשׁ אַתָּה, תִּשָּׂא בְּשֶׁרֶף בְּשֵׁנֶיךָ, וְנִשְׁפָּךְ תִּשָּׂים בְּכַפְּךָ. תַּעֲמוּד מִרְעִיד וּמִשְׁתוֹמֵם, תִּסְמַר שְׁעוֹרוֹת רֵאשִׁיךָ וְתִשׁוּב תִּתְפַּלֵּא בְּדַבְרֵי הָאֱלֹהִים, הָעוֹמְדִים בְּגִבְהַי מְרוֹמִים.

אנו נמצאים כעת בשבת קדושה, שבת פרה, רש"י אומר (במדבר יט, ב) שמצות פרה אדומה היא חוק, מצוה שאנו לא יודעים את טעמה, וכל המפרשים מדברים על זה, רש"י בעצמו הרי לבד מביא אחר כך (שם פסוק כב) בשם רבי משה הדרשן את הטעם: "משל לבן שפחה, שטנף פלטין של מלך, אמרו תבא אמו ותקנח הצואה, כך תבא פרה ותכפר על העגל", ולכן זה מביאים פרה אדומה לכפר על העבירה של בנה העגל; ומוהרא"ש אומר שזה החוק של פרה אדומה, שהיא "מטהר טמאים ומטמא טהורים", הכהו שמה את מי החטאת על האדם הטמא - הוא נעשה טמא והאדם הטמא נעשה טהור, זה הרי דבר שאי אפשר להבין, זהו חוק בלי טעם.

מוהרא"ש אומר שאפשר לראות זאת בחוש, מגיע אדם טמא, טמא מת; רבינו אומר (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן רמב): "הרהורים של גאוף הם בחינת אבי אבות הטמאה, בחינות מת", זה הטומאה הכי גדולה, נהיים טמאים בטומאת מת, ומי מדבר עוד כשפוגמים בברית - שאז זה מאוד מר, כשאחד כזה מגיע לצדיק, והצדיק מתעסק איתו להוריד את עצמו אליו, מדבר בשפה שלו, הוא מסובב אותו כל כך עד שהוא פועל עליו לשוב אל השם, הוא מזה את מי החטאת, המים הטהורים, הוא מראה לו דרך איך לומדים ומתפללים, הוא מראה לו את הרחמנות של הקדוש ברוך הוא, מה קורה אחר כך? ההוא מתחיל להגיד על הצדיק, שהוא מסריח... "מדוע הוא מדבר ככה?" "מדוע הוא כותב ככה?" "מדוע הוא מתנהג ככה?"

מי מסריח!?

מוהרא"ש היה תמיד נותן את המשל, כשיש סתימה בשירותים כי נפל לתוכו חתיכת משחק של ילד וכדומה, מזמינים

חברה שפותחת סתימות, הם לובשים בגד מיוחד מהראש ועד הרגלים, הם נכנסים לבור הביוב ופותחים את הצינורות, וכשהם עולים מהבור, כולם סותמים את האף ואומרים: "לכו מפה, זה מסריח!", וכי אני מסריח בכלל, עוד מעט אני הולך הביתה להתרחץ ולנקות את עצמי ואני יריח מאוד טוב, וכי ממה אני מסריח? אני מסריח מהלכלוך שלך!...

כך אני רואה כל קיץ בקמעפ, אנשים לא נזהרים ומשתמשים במגבונים, וזה סותם את כל מערכת הביוב וצריכים לקרוא לחברה שיפתחו את הסתימה, וכשהם מגיעים עם המשאית, כל הילדים בורחים ואומרים: "פוי, המשאית מסריחה, הפועלים מסריחים", הרי למה הם הגיעו, כי לך אין שכל ואתה הכנסת מגבונים בשירותים לכן הם צריכים להתעסק עכשיו עם הדברים המסריחים שלך, זה לא קשור אליהם בכלל...

את זה ראיתי אצל מוהרא"ש בשנים האחדות שזכיתי להיות אצלו, מוהרא"ש היה מדבר עם אנשים מכל הנושאים שיש, כי ככה זה הולך, שאי אפשר לקחת בן אדם בפעם אחת ולעשות ממנו יהודי כשר, מוהרא"ש נהג לדבר בחכמה עם המוח שלהם בכל הדרכים עד שהוא פעל שהם יניחו תפילין כל יום, וגרם שיתפללו שחרית מנחה וערבית, ושהם ילמדו משניות חומש וגמרא, גרם שהם ידברו אל השם וכו' וכו' עד שכל הדברים הללו הפכו להיות חלק מהחיים שלהם, הם התחילו להניח תפילין כל יום, להתפלל את כל התפילות, והתחילו ללמוד בהתמדה ולדבר אל השם וכו' וכו' עד שהם נהיו יהודים כשרים, ופתאום מתחיל הבעל תשובה לצעוק: 'הצדיק לא מריח טוב' למה הוא צריך לדבר ככה?' 'למה צריך לכתוב ככה?' הוא שומע איך הצדיק מדבר למקורבים החדשים על דברים פשוטים ביהדות, והוא מתפלא "מדוע צריך לדבר על דברים כאלו פשוטים?" עד שהוא מחליט שהאדם הזה הוא בטוח לא צדיק...

אטריות עם גבינה

מדוע הוא לא צדיק, כי הוא מתנהג מידי פשוט?! מוהרא"ש היה אומר תמיד, ששלושה אנשים לא אוהבים מהצדיק, אשתו, ילדיו, והגבאי שלו, כי הם רואים את הצדיק בדיוק כמו אחרים, אוכל, יושן, והוא מתעסק עם דברים פשוטים, אבל האנשים האלו חיים בטעות, הם חושבים שצדיק לא אוכל, שהוא לא ישן, המתנגדים תפסו פעם את רבי נתן זכרונו לברכה שהוא אוכל אטריות עם גבינה, והתחילו לצחוק על רבי נתן שהוא לא צדיק, שהוא סתם רמאי, הוא אוכל אטריות עם גבינה... אמרו זאת לרבי נתן והוא שאל אותם: "מה אתם חושבים, מה משה רבינו אכל? משה רבינו לא אכל אטריות עם גבינה? וכי מה הוא אכל, חול?! זה הטעות של אנשים, אנשים חושבים שצדיק הוא אחד שלא אוכל, ולא ישן, הוא מופשט מהעולם, כמו שרואים בכל החסידויות שמי הם החסידים הכי גדולים? אלו שגרים רחוק מהרבי, כי הוא רואה את הרבי רק בחגים עם הקפטן הלבן וכו' ואלו שגרים כל השנה ליד הרבי, הם רואים את אורח חייו כיהודי פשוט, אז הם חושבים שהוא סתם אדם פשוט, שהוא לא צדיק.

פעם ניסיתי לקרב אחד שהיה שקוע בדברים לא טובים רחמנא ליצלן, שיגיע למוהרא"ש, והוא אמר לי: "אני מחפש מישהו שקצת יותר גבוה ממנו, מוהרא"ש מידי פשוט בשבילי" □

עדיין בצרה או אחרי הצרה, הבדל אחד ראו עליו, האם הוא כבר עשה התבודדות או לא, שלפני שהלך להתבודדות הוא היה עדיין בצרה, אבל ברגע שהוא כבר השיח את ליבו להקדוש ברוך הוא, הוא היה כל כך רגוע ממש כאילו אין כבר צרה.

מה פירוש התבודדות? אדם צריך להתרגל לדבר עם השם על כל דבר, בין דבר גדול ובין זה דבר קטן, שכל דבר ישוחח עם הקדוש ברוך הוא, מוהרא"ש סיפר מה ששמע מרבי לוי יצחק בנדר זכרונו לברכה, פעם אחת הוא הלך לאסוף כסף באומן לעניין חשוב, והגיע ליהודי וביקש ממנו צדקה, היהודי נתן לו סכום כסף, ורבי לוי יצחק ביקש ממנו שיתן לו עוד כסף, והיהודי אמר לו בסדר אני שומע מה שאתה מבקש, ואני אלך לשוחח עם הקדוש ברוך הוא, אז רבי לוי יצחק שאל אותו בפליאה: מדוע אתה צריך ללכת לקדוש ברוך הוא? ענה לו היהודי אני כבר ידעתי היום בבוקר שאתה הולך להגיע לאסוף כסף, ולא ידעתי איזה סכום אני אתן לך, הלכתי להתבודד ולשאול את הקדוש ברוך הוא כמה כסף לתת לך, ועלה במחשבתי כמה לתת לך וזה מה שנתתי לך, וכעת אחרי שאתה מבקש שאני יוסיף עוד כסף, אני צריך עוד פעם לשוחח עם הקדוש ברוך הוא, ורבי לוי יצחק ממש יצא מהתפעלות, לראות שיהודי חי עם כזה תמימות עם הקדוש ברוך הוא, עד שהתרגל לדבר כל דבר עם הקדוש ברוך הוא.

שלום בית

עכשיו נדבר קצת על שלום בית. רבינו הקדוש דיבר רבות ודרש מתלמידיו שיהיה להם שלום בית, לחיות בשלום עם האישה, אנו צריכים את רבינו שתמיד יחזק אותנו לדבר יפה ורגוע אל האישה, אסור לצעוק על האישה: "מדוע האוכל עוד לא מוכן?" מדוע את מתעצבנת על כל דבר!?

וגם צריך לדבר יפה לילדים ולא לכעוס עליהם, אתה חושב שהילדים מעצבנים? בלי ילדים זה מעצבן! ילדים זה ברכה בבית.

אנשים חושבים שאם יחלקו את הילדים לשבת ויסעו לשבת, יהיה להם מנוחה מהילדים, אבל אתה לא קולט ש'אתה' מצטרף לנסיעה איתך □ לא אשתך והילדים הם הבעיה, אתה הבעיה, ואתה לא יכול לברוח מעצמך, יש לך עצה אחת להיות במנוחה, תלך לפינה ותבכה לקדוש ברוך הוא, תעשה תשובה, והכל יסתדר.

למה אתה צריך את רבינו?!

אנשים שואלים אותי תמיד מדוע אתה צריך את רבינו, האם אי אפשר להיות יהודי כשר בלי רבינו? הרי היו כל כך הרבה צדיקים בעולם, לדוגמה הרב הקדוש משינאווע, הרב הקדוש מגארליץ, וכל גדולי ליטא, החזון איש, רבי חיים מבריסק, הסטייפלער וכו' וכו', מדוע אתה צריך את הרבי מברסלב? אבל אנו צריכים להיזכר רק איך היינו נראים לפני שהיינו מקורבים לרבינו ומה רבינו נתן לנו.

בואו ניקח לדוגמה את ענין שניים מקרא ואחד תרגום, מתחילים מחר שתי פרשות, פרשת ויקהל ופיקודי, תשאל את עצמך, האם כבר את סיימתי את פרשת כי תשא? אתה יודע שנפסק בשולחן ערוך (אורח חיים סימן רפה, סעיף ד) שעל פי

פעם ראיתי תמונה איך שמוהרא"ש יושב באומן עם עוד שני אנשים שהם משפיעים בברסלב, כשמסתכלים על התמונה זה נראה ששני האנשים האחרים חיים בדביקות בהקדוש ברוך הוא, זה נראה שהם עפים בשמיים... אבל למעשה מי הם? אתמול הם עוד אכלו ביום כיפור רחמנא ליצלן, ולא רק שאכלו בשר וחלב, אלא אתמול הם עוד אכלו בשר לבן רחמנא ליצלן, אבל מבחוץ הם נראים "עובדים" מופלאים ומוהרא"ש הוא האיש הפשוט...

התבוננתי רבות בזה שראיתי אנשים שהגיעו למוהרא"ש וקיבלו חיזוק ושכל ממנו, ואחר כך הם עזבו את מוהרא"ש, מה הסיבה לכך? הסיבה היא פשוטה, אדם אוהב להיות משהו יותר מהשני, ופשטות היהדות לא מספיקה לו, הוא מחפש משהו יותר גבוה... ומוהרא"ש לקח את הפשטות היהדות לעיקר החיות את עצמו עם כל מצווה שעושים, לכן זה לא דיבר אליהם, אני זוכר שבתחילה כשהתקרבתי למוהרא"ש, אנשים היו כל הזמן אומרים לי: "עוד מעט גם אתה תעזוב את מוהרא"ש", אבל אני עניתי להם (בלשון של סיפורי מעשיות מעשה ט' מחכם ותם) אם הקדוש ברוך הוא יקח לי את השכל או שחש ושלום אהיה חולה אז יכול להיות שאעזוב את מוהרא"ש, אני הגעתי למוהרא"ש רק מסיבה אחת, כי חיפשתי מקום שעובדים את הקדוש ברוך הוא פשוט, הייתי בכל המקומות הגבוהות של קבלה וכו', אני מחפש כמה שיותר פשוט שיש, מוהרא"ש כתב לי מכתב שאני יבקש מהשם כל יום שאני לא יעזוב את רבנו הקדוש, וככה אני עושה, כל יום אני מבקש מהקדוש ברוך הוא שאשאר עם השכל שלי ואף פעם לא אעזוב את רבינו.

מדוע כל כך הרבה חיזוק?

אנו אווזים עכשיו שלושה שבועות לפני פסח, ולפני פסח אנו עומדים לסיים בעזרת השם את מסכת פסחים ועומדים להתחיל מסכת חדשה מסכת שקלים, בואו נקבל על עצמנו ללמוד כל יום את הדרג גמרא. אנשים מתפלאים על היכל הקודש, מדוע צריך כל כך הרבה חיזוק על לימוד הגמרא, כל העולם לומד במילא? מדוע צריך כל היום לדבר על 'התבודדות' על דיבור להשם? הרי כל אחד מדבר אל הקב"ה? מדוע צריך לדבר כל כך הרבה על שלום בית, הרי לכל אחד יש שלום בית? אבל מעניין הוא לראות שאחרי ששומעים כל כך הרבה חיזוק, עדיין כל כך קשה לקיים, איך יכול להיות שבלי כל החיזוק הזה היה קל יותר?! אפילו אנו שאנו שומעים הרבה חיזוק על לימוד דף גמרא, עדיין זה בא לנו במסירות נפש ללמוד את הגמרא, ואחרי שאנו שומעים כל כך הרבה חיזוק על דיבור להשם עדיין כל כך קשה לעשות זאת, ואחרי שאנו שומעים כל כך הרבה חיזוק על שלום בית ולדבר יפה לאישה, עדיין יש יצר הרע כל כך גדול לריב בבית, אבל אף אחד לא צריך חיזוק!...

התבודדות

ראש הישיבה שליט"א נכנס לשיחה על כמה נקודות שרבינו מלמד אותנו, ואמר: באו נדבר על התבודדות, רבינו הקדוש רצה שנדבר להשם, יום שמדברים להשם יהיה יום מוצלח, אדם שמדבר עם השם הוא אדם מבורך. רבי נתן הקדוש זכרונו לברכה עבר תקופות קשות, היתה תקופה שהוא לא יכל להיות בעירו בעקבות ההלשנות, אבל לא הכירו עליו הבדל אם הוא

הלכה אסור ליטול ידיים בשבת בבוקר לסעודה לפני שגמרו לומר את השנים מקרא ואחד תרגום. איפה אתה אוהב בחומש שמות? ספר בראשית לפחות היה ספר ארוך הרי, אבל ספר שמות נגמר כל כך מהר, זה בקושי התחיל וזה כמעט נגמר, אבל לרבינו יש עצה בשבילנו איך לגמור שניים מקרא ואחד תרגום כל שבוע, שיאמרו את הפרשה כל יום קצת, ביום ראשון עד שני, ביום שני עד שלישי, ביום שלישי עד רביעי וכן הלאה.

איך היתה נראית שבת אצלנו בלי רבינו? מה היה החיות שלי בשבת? ישנם אנשים שכל החיות שלהם בשבת הוא שהם יכולים להיות שונים מאנשים אחרים, לדוגמה, לעשות קידוש חמש שש שעות אחרי התפילה, או להישאר ער כל הלילה וכדומה, אבל מוהרא"ש נתן לי נעימות בשבת עצמה. עצם זה שאני שומר שבת - זה החיות שלי, ושאר הדברים כבר לא משנים, העיקר שברוך השם אני שומר שבת!

איך היה נראה חג אצלנו לפני שהתקרבו לרבינו? מה היתה עיקר הדאגה של החג: 'מתי סיימת את ליל הסדר ומתי אני סיימתי את ליל הסדר? או שכל אחד מחפש להופיע עם חומרא חדשה שאין אצל השני, אבל היום שיש לנו את רבינו, יש לנו דרך מתוקה שמוהרא"ש מלמד אותנו, מה זה משנה מתי סיימתי את ליל הסדר? אולי תרצה גם לדעת עם כמה כריות אני ישן בלילה?! מה זה נוגע אליך כל הדברים הללו?! ברוך השם שקיימתי את המצוות שהם ציווה, אכלתי מצה, שתיתי ארבע כוסות יין - היום זה החיות שלי מהחג.

אתם יודעים מתי מוהרא"ש גמר את הסדר? רבי יצחק שליט"א זכה להיות אצל מוהרא"ש בליל הסדר, וסיפר שכשלא היה למוהרא"ש עדיין משפחה עם הרבה ילדים הוא סיים לא רק את ה'אפיקומן' לפני חצות אלא הוא סיים גם לומר 'קריאת שמע שעל המטה' לפני חצות! - ואני לא אומר את זה כדי שאתה תרצה לחקות ותגיד שהמנהג בהיכל הקודש הוא לעשות את ליל הסדר מהר, אתה תמשיך לעשות את ליל הסדר כמה זמן שזה לוקח לך, אבל אל תעשה עסק משטויות, לא זה החג. [וראש הישיבה שליט"א הוסיף שזה כלל, צריך לחיות טבעי, ואי אפשר לחקות כל דבר ששומעים שמוהרא"ש עשה].

רבינו נתן לנו 'חזוק' כל יום לשוב אל השם, לא משנה מי אני, ולא משנה מה עשיתי - תמיד אשוב אל השם, כמו שכתב בעל התפארת שלמה הקדוש (בתחילת פרשת וירא) על המשנה (ברכות ל:): "אפילו המלך שואל בשלומי, לא ישיבנו, ואפילו נחש כרוך על עקבו, לא יפסיק", ולכאורה מה הקשר בין שני הדברים הללו מלך ונחש, זה הרי שני דברים רחוקים? אלא - עונה התפארת שלמה הקדוש - שזה מרמז על שני דברים שמקררים אדם מלהתפלל, "המלך שואל בשלומי" - פירושו שאדם מרגיש כל כך קרוב להשם שהוא כבר מרגיש שהשם דורש בשלומי, אומרת לו המשנה: "לא ישיבנו", שלא יפסיק להתפלל, "נחש כרוך על עקבו" - פירושו שהיצר הרע שנקרא 'נחש', שאפילו שהיצר הרע הפיל את האדם לעבירות רחמנא לצלן, אף על פי כן האדם צריך להתחזק ולהמשיך לבוא אל השם, להמשיך לבוא לבית כנסת להתפלל ולא לתת לכל המחשבות שהיצר הרע מלמד את האדם שהוא כבר כל כך פגום עם עבירות והתפילה שלו לא שווה כלום, לכן אומרת המשנה: "לא יפסיק", שלא יפסיק להתפלל.

אנו אוהבים עדיין בבחינה הראשונה, אלינו מגיע היצר הרע לשבור אותנו עם העבר שלנו שנכשלו בעבירות, אנו צריכים לדעת שהשם הוא חנון המרבה לסלוח, השם מוחל כשעושים תשובה.

בלי רבינו היה כל דבר בעבודת השם בלי חיות, בלי טעם, לדוגמה, אדם שלא מקורב לצדיק מניח תפילין כל בוקר - כל השבוע, אבל רבינו מכניס טעמים מתוקים במצוות, התפילין מקבלים חיות, אני יודע שאני עושה מצווה, רבנו כורך את הרצועות עלינו עם כזו מתיקות ונעימות.

וכן הלאה, זה שכל יום אוכל לבקש מהשם עוד פעם לפני שאני מתחיל להתפלל תפילת שמונה עשרה: "רבנו של עולם תעזור לי שאוכל לכוון את פירוש המילות בשמונה עשרה", את זה אני מקבל מרבינו, אני הרי כל הזמן שוכח לכוון, אבל אני לא מוותר על הרצון, לבקש על זה כל יום מחדש.

השם יעזור שנאחז את עצמנו אצל רבינו, ונציית לרבינו ויהיה לנו חיים יפים אמן.

לאחר השיעור שמענו כמה שיחות יפות מראש הישיבה שליט"א

ראש הישיבה שליט"א אמר: כשעושים ליל וגו', צריכים לעצור ולשאול את הילדים: מה אתם הקטעים הטובים היכן שלציבור יש במילא הסדר עם ילדים קטנים צריך לראות לא להאריך עשו היהודים במצרים כשהמצרים הציקו להם? טעם בהם ושם הוא מושך ומאריך והציבור בכלל במקומות שהילדים לא מבינים את מה שאומרים, הם צעקו אל השם: "רבנו של עולם תציל לא קולט שהבעל תפילה מאריך. וראש הישיבה שליט"א המשיך ואמר: כי אז יכול לקרות לילדים לא יהיה כח לשבת, והם יברחו מהשולחן, שככה זה אצל ילדים. ביקש אחד מאנשי שלומינו מראש הישיבה שליט"א שיסביר ברור יותר מתי לומר את המילים סתם, ומתי לעצור ולהסביר את ההגדה, וראש הישיבה שליט"א הסביר כך: בכל ההגדה כשכתוב סתם פסוקים אומרים סתם בנעימות ללא פירוש, אבל בקטעים מסוימים היכן שאפשר להכניס בילדים אמונה שם צריך לעצור ולהסביר להם, לדוגמה, בקטע של "ונצעק אל ה' אלקי אבותינו

אחתנו מהמצרים" ולכן השם עזר והוציא אותם ממצרים. וכך גם בקטע: "ויוצאנו ה' ממצרים, לא על ידי מלאך ולא על ידי שרף ולא על ידי שליח. אלא הקדוש ברוך הוא בכבודו ובעצמו", צריך גם לעצור ולשאול את הילדים: מי הוציא את היהודים ממצרים? לא מלאך, לא שרף רק הקדוש ברוך בעצמו, וכן הלאה בכל הקטעים הדומים לזה. זה כמו בעל תפלה טוב שלא רוצה סתם לעכב את הציבור, הוא מבין שהוא לא יכול להאריך סתם ב'קדיש' וכדומה, אז הוא מחפש סיפורים יפים.